

FORMACIÓ I ACTUALITZACIÓ DE LA FUNCIÓ PEDAGOGICA

Professor: José Antonio Jordán.

Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social.

Curs 2002-2003. 1er y 2n Quadrimestres.

Titulació: Pedagogia.

A. OBJECTIUS:

- 1.- Reflexionar sobre les possibles professions on la **funció pedagògica** ha de ser present.
- 2.- Analitzar els aspectes que fan possible una major **professionalitat** de la funció docent.
- 3.- Identificar alguns dels factors que justifiquen l'**actualització pedagògica** dels professionals de l'educació.
- 4.- Reflexionar sobre les **vivències personals-professionals**, positives o no, que condicionen la pràctica docent.
- 5.- Aprofundir l'àmbit de la **deontologia professional** pròpia de la tasca educativa.

B. CONTINGUTS:

Els continguts s'articulen en **blocs** temàtics, dintre dels quals es tractaran més o menys aspectes –i amb mayor o menor profunditat– segons l'oportunitat i dinàmica pròpia de les classes.

- 1.- Aclariments **epistemològics** al voltant de formaci – pedagògica.
- 2.- Professions educatives necessitades de **formació pedagògica**. Ambit formal, no formal i informal.
- 3.- Dimensions de la **professionalització** en el agents educatius.
- 4.- **Codis deontològics**. Criteris de fonamentació.
- 5.- Implicacions pràctiques de diferents **qüestions ètiques** de les professions educatives.

C. METODOLOGIA:

Es *combinaràn* oportunament diverses modalitats:

- Explicacions orals bàsiques del temari a classe per part del professor.
- Anàlisi de casos pràctics, documents,... que permetin debatre conjuntament, o per equips de treball, aspectes concrets del temari (codis deontològics, articles científics i/o de premsa, casos hipotètics, etcètera).
- Conferències i/o taules rodones per parte d'alguns experts que estan treballant en aquest àmbit (professors en formació, investigadors en matèria d'ètica professional, etcètera).
- Possible lectura obligatòria, tant per treballar-la en classe, com per aprofundir en alguns continguts temàtics.
- Elaboració de treballs, de tipus teòric-pràctic, encara que voluntaris.

AVALUACIO:

Una prova escrita final que abastarà el temari del programa, composta d'items semioberts (que requereixin maduresa de raonament) sobre qüestions rellevants del programa. En la mateixa prova hi hauran també qüestions sobre punts essencials de la lectura obligatòria, si és el cas. Serà condició imprescindible per aprovar l'examen demostrar un domini mínim de cadascuna de les qüestions de la prova escrita. Els treballs – sempre que tinguin la qualitat suficient – augmentaran, en major o menor mesura, la nota final de la matèria.

REFERENCIES BIBLIOGRAFiques:

- ALTAREJOS, F.; IBÁÑEZ MARTIN, J.A.; JORDAN, J.A.; JOVER, G. (1998): Ètica docente, Ariel, Barcelona.
- BOLIVAR, A.; y otros (1998): La investigación biográfica-narrativa en educación. Una guía para indagar en el campo, Grupo Editorial Universitario, Granada.
- BURBULES, N. C.; HANSEN, D.T. (Eds.) (1997): Teaching and its Predicaments, Westview Press, Boulder, CO.
- BURGESS, R.G. (Ed.) (1989): The Ethics of Educational Research, The Falmer Press, London.
- CARR, D. (1999): Professionalism and Ethic in Teaching, Routledge, London.
- COLES, R. (1998): La inteligencia moral del niño y del adolescente, Kairos, Barcelona.
- CORTINA, A.; CONILL, J. (eds.) (2000): Diez palabras en ética de las profesiones, Editorial Verbo Divino, Estella.
- ESTEVE, J.M. (1997): El malestar docente, Paidòs, Barcelona.
- ESTEVE, J.M. (1998): La formación de los profesores de Secundaria, Ariel, Barcelona.
- FERNANDEZ CRUZ, M. (1995): Los ciclos vitales de los profesores, F.O.R.C.E., Granada.
- FORMAN, E.N; LADD, R.E. (1999): Dilemas éticos en pediatría, Barcelona, Paidòs.

- FRANQUA-TARRAGÓ, O. (1996): Ética para psicólogos. Introducción a la Psicoética, Desclée de Brouwer, Bilbao.
- GARDNER, H. (2001): La inteligencia reformulada. Las inteligencias múltiples en el siglo XXI, Paidós, Barcelona.
- GICHURE, C.W. (1995): La Ética de la profesión docente, Eunsa, Pamplona.
- GROS, B.; ROMANÀ, T. (1995): Ser profesor. Palabras sobre la docencia universitaria. PPU, Barcelona.
- HANSEN, D.T. (2001): Llamados a enseñar. Idea-Books. Barcelona.
- HOSTETLER, K.D. (1997): Ethical judgement in teaching, Allyn and Bacon, London.
- HARGREAVES, A (1996): Profesorado, cultura y postmodernidad, Morata, Madrid.
- IMBERNON, F. (1994): La formación y el desarrollo profesional del profesorado. Hacia una nueva cultura profesional, Graó, Barcelona.
- KOEHN, D. (1994): The Ground of Professional Ethics, Routledge, London.
- KORZAK, J. (2000): Com estimar l'infant. Eumo Editorial, Vic [Barcelona].
- LOZANO, J. M. (1997): Ética de la empresa, Madrid, Edit. Trota.
- MARCELO, C. (Coord.) (1995): Desarrollo profesional e iniciación a la enseñanza, Publicaciones Universitarias de Barcelona (PPU), Barcelona.
- PERRONE, V. (1998): Teachers with a Heart, Teacher College Press, London.
- PUIG, J. M (2001): Tarea de educar, Editorial Celeste, Barcelona.
- QUINTANA, J. M (1998): Pedagogía axiològica. La educación ante los valores, Dykinson, Madrid.
- RICHARDSON, V. (Ed.) (2002): Handbook of Research on Teaching, 4 th edition, Washington, D.C.: American Educational Research Association.
- SALGUERO, M (1997): Libertad de cátedra y derechos de los centros educativos, Ariel, Barcelona.
- SAMPER, L.; SANUY, J.; BISCARRI, J. (1995): Movilidad vertical en la carrera docente, Edicions de la Universitat de Lleida, Lleida.
- SCH...N, D.A. (1992): La formación de profesionales reflexivos, Paidós/MEC, Barcelona.
- STRIKE, K.A.; TERNASKY, P.L. (EDS.) (1993): Ethics for Professionals in Education, Teachers College Press, Columbia University.
- TOMLINSON, A. (2001): La clase diversificada. Octaedro, Barcelona.
- TOURIÑAN, J. M. (1987): Estatuto del profesorado. función Pedagógica y alternativas de formación, Escuela Española, Madrid.
- TOURIÑAN, J.M. (1990): La profesionalización como principio del sistema educativo y la función pedagógica, Revista de Ciencias de la Educación, nº 141, pp. 9-23.
- TRILLA, J. (1992): El profesor y los valores controvertidos, Paidós, Barcelona.
- Van MANEN, M. (1997): Researching lived experience, The Althouse Press, Faculty of Education, University of Western Ontario.
- Van MANEN, M. (1998): La pedagogía del tacto, Paidós, Barcelona.
- Van MANEN, M.; LEVERING, B. (1999): Los secretos de la infancia. Intimidad, privacidad e identidad, Paid – s. Barcelona.
- Vera, J.; Esteve, J. M. (Coords.) (2001): Un examen a la cultura escolar, Octaedro, Barcelona.
- WAGNER, P.A. (1996): Understanding Professional Ethics, Bloomington, Indiana, Phi Delta Kappa Educational